

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	7797 Харчові технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	181 Харчові технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7797
Назва ОП	Харчові технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	181 Харчові технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Паляниця Любов Ярославівна, Ліхута Олександр Олегович, Антюшко Дмитро Петрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	21.04.2020 р. – 23.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Звіт-самоаналіз-181.pdf
Програма візиту експертної групи	https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Програма-візиту.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Харчові технології» бакалаврського рівня є актуальною у контексті врахування сучасних освітніх тенденцій. У процесі проведення консультативної експертизи встановлено, що ОП відповідає вимогам ринку праці та інтересам стейкхолдерів, у першу чергу, студентів та роботодавців. Під час роботи експертної групи підтверджено і доповнено свідчення, вказані у відомостях про самооцінювання даної ОП. Встановлено, що проаналізована ОП «Харчові технології» розроблена у відповідності з вимогами Закону України «Про вищу освіту» та, в цілому, Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 181 «Харчові технології». Вона узгоджується із основними компонентами місії СНАУ та із загальною Стратегією його розвитку. Для реалізації зазначеної ОП наявне необхідне матеріально-технічне та кадрове забезпечення. Викладання на ОП забезпечується висококваліфікованими НПП, які постійно підвищують свою професійну майстерність. Важливим аспектом є високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти, що було з'ясовано у результаті запланованих онлайн зустрічей. СНАУ сприяє підвищенню культури якості шляхом опитування здобувачів щодо якості, реалізації спільних проектів з роботодавцями, складання рейтингу науково-педагогічних працівників та підвищення їх кваліфікації. В СНАУ існують чіткі, зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Інформація про освітню програму 2017, 2018, 2019 року та проект 2020 року доступні на офіційному веб-сайті Освітній процес за ОП забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, потрібних для професійної діяльності у сфері виробництва та управління безпечністю та якістю харчових продуктів і, як результат, підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства. Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що в цілому ОП 7797 «Харчові технології» відповідає Критеріям акредитації 1, 3-9 і має несуттєві недоліки за ними. У той же час, часткова невідповідність встановлена за критерієм 2, проте у СНАУ наявна можливість достатньо швидко усунути зазначені у звіті недоліки. На думку експертної групи підстав для відмови у акредитації немає. ОП досить успішно реалізується та має перспективи для подальшого розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Позитивними практиками є орієнтація на потреби сучасного ринку праці, потужна співпраця з роботодавцями, зокрема щодо організації дуального навчання, досить узгоджена політика ЗВО у площині концептуальних документів, що визначають фундаментальні засади його діяльності та ОП «Харчові технології», залучення різних груп стейкхолдерів до реалізації ОП, орієнтованість на кращі міжнародні та вітчизняні практики. 2) ОП у значній мірі забезпечує реалізацію набуття soft skills. 3) Наявність регулярної співпраці з роботодавцями та залучення їх до процесу удосконалення ОП, врахування результатів опитування випускників із метою оновлення ОП, 4) Організація ґрунтовної практичної підготовки, можливість реалізації навчання за дуальною освітою. 5) Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, не містять обмежень або привілеїв щодо вступу на навчання за даною ОП, є доступними для загального інформування на сайті СНАУ. 6) Чітко налагоджені опитування здобувачів щодо якості викладання навчальних дисциплін. 7) Високий рівень поінформованості здобувачів щодо аспектів навчання та викладання за ОП 8) Постійне залучення студентів до науково-дослідної роботи, забезпечення їх зацікавленості до участі в конференціях, публікації результатів досліджень у формі тез і статей. 9) Документи, що регламентують форми контрольних заходів та атестації, процедури проведення контрольних заходів та забезпечення академічної доброчесності під час реалізації ОП є доступні для здобувачів та академічної спільноти. 10) Процедура дотримання академічної доброчесності є чітко та дотримується всіма учасниками освітнього процесу шляхом перевірки наукових робіт на унікальність. 11) Чітко регламентована та налагоджена прозора процедура конкурсного відбору компетентних НПП. 12) Університет сприяє співробітництву НПП із роботодавцями та міжнародними організаціями, забезпечує дієву підтримку працівників щодо підвищення компетентностей, зокрема знання іноземних мов, реалізації науково-дослідної роботи та публікації її результатів у міжнародних журналах. 13) Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми «Харчові технології» поступово оновлюється. 14) У навчальному процесі достатньо широко використовуються сучасні інформаційні технології навчання, зокрема програмно-методичні комплекси на базі платформи Moodle. 15) Сформовано належну нормативну базу для внутрішнього забезпечення високого рівня якості навчання, у тому числі за ОП, проводиться регулярний збір і аналіз інформації про складові забезпечення якості. 16) Організація роботи Ради із забезпечення якості ОП, включення до їх складу представників студентського самоврядування. 17) Регулярні опитування здобувачів щодо якості викладання навчальних дисциплін ОП. 18) Основні документи щодо освітньої програми та діяльності СНАУ присутні на сайті закладу та мають публічний доступ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Поряд із обов'язковими ПРН, загальними та спеціальними компетентностями, визначеними Стандартом, доцільно додати ті, що забезпечать унікальність програми. Пропонується також посилити вивчення досвіду реалізації вітчизняних та зарубіжних освітніх програм, їх критичний аналіз та впровадження передових практик під час перегляду освітньої програми. Експертна група рекомендує результати обговорення (зустрічей) зі стейкхолдерами щодо шляхів і форм удосконалення ОП фіксувати документально. 2) Наявність моделі вибору дисциплін за блоками, у т.ч. з наявністю загальних і комплексних блоків. Рекомендовано вилучити з ОП блоки комплексних дисциплін і надати можливість вільного вибору дисциплін із широкого їх переліку здобувачам. 3) Забезпечення програмних результатів навчання між освітніми компонентами розподілено нерівномірно, так ПРН 20 забезпечується 6 освітніми компонентами, ПРН 26, 8, 12 – 4, а ПРН 5, 7, 14, 16, 17, 18 – 1 ОК. Це ускладнює

процеси планування та проведення оцінювання здобувачів вищої освіти. Рекомендовано переглянути обсяги і змістовне наповнення освітніх компонентів, зменшивши їх кількість і збільшивши їх обсяг для досягнення програмних результатів навчання та забезпечення можливості перезарахування, а також рівномірніше розподілити досягнення запланованих ПРН між освітніми компонентами. 4) Рекомендовано інтенсифікувати розроблення та затвердження порядку визнання результатів навчання в неформальній освіті та впроваджувати дану практику в ЗВО, зокрема на даній ОП. 5) Неврегульованість процесу навчання здобувачів за індивідуальним графіком на дистанційній формі. 6) Відсутність чітко врегульованого механізму перегляду і оновлення методичного забезпечення дисциплін на інституційному рівні, потребує інтенсифікації реалізації міжнародної академічної мобільності здобувачів. 7) Доцільно переглянути підходи до єдиної форми атестації здобувачів, забезпечивши сучасні методики перевірки бакалаврських робіт на академічну доброчесність. Було б корисним проводити опитування здобувачів та викладачів щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Варто розробити процедуру приймання екзамену з освітніх компонент у присутності не менше двох викладачів. 8) У зв'язку із прийняттям Постанови КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800 "Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників", потребує оновлення наявної нормативної бази ЗВО з питань професійного розвитку викладачів (підвищення кваліфікації). Необхідно також посилити залучення роботодавців до участі в організації освітнього процесу та документально оформлювати їх пропозиції. 9) Відсутність механізму збору та аналізу інформації про кар'єрний шлях випускників, налагодженого та реального перегляду та удосконалення ОП на основі внесених рекомендацій здобувачів і роботодавців.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП є підготовка конкурентоспроможного та обізнаного фахівця з виробництва харчової продукції шляхом поєднання сучасних методів навчання та наукових досліджень відповідно до потреб агропромислового сектору України та держави в цілому, здатного до організації та розвитку інновацій у сфері виробництва та управління якістю і безпечністю харчових продуктів, а також проведення досліджень для формування основи подальшого навчання у вищій школі. Експертна група засвідчує наявний взаємозв'язок цілей ОП з місією, що зафіксована у Стратегії розвитку СНАУ на період 2015-2020 рр. (<http://docs.snau.edu.ua/documents/normativni-documenty/strategiya2015-2020.pdf>) (створити якісні умови для забезпечення повноцінної освіти шляхом поєднання сучасних методів навчання та наукових досліджень відповідно до потреб агропромислового сектору України, держави, науки, економіки та культури в цілому), і стратегічними цілями. У контексті стратегічних завдань розвитку Університету, що сформульовані у вище згаданому документі, висвітлюється питання розширення спектру освітніх послуг, орієнтованих на вирішення задач соціально-економічного розвитку та розвитку системи освіти Університету за аналогією з європейською, що також відповідає цілям ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Результати зустрічей із фокус-групами представників роботодавців (директором із управління персоналом ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» Кондраковою Г., керівником регіональної служби по роботі з персоналом ТОВ «Вінницька птахофабрика» ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» Логвіненко Ю.), студентів (представники 1, 2, 3, 4 курсів денної форми навчання), представників студентського самоврядування дають можливість констатувати про наявність практики рецензування ОП (директором із управління персоналом ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» Кондраковою Г.В., головним технологом ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» Панасюк О.Б., завідувачкою виробництва кафе-піцерії «Портофіно» Гончаровою Л.М.), врахування пропозицій роботодавців щодо реалізації процесу дуальної освіти. Також діє практика анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з метою виявлення найбільш актуальних проблем, що ускладнюють навчання, оцінювання методів навчання, формування індивідуальної освітньої траєкторії, побажань щодо удосконалення змісту ОП «Харчові технології».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Вивчення компонентів ОП «Харчові технології», навчальних планів, методичного забезпечення дисциплін свідчить, що їх зміст достатньою мірою враховує сучасні тенденції розвитку вітчизняного та світового ринку праці, інтереси роботодавців і забезпечує можливість здобувачам вищої освіти бути конкурентоспроможними в предметній сфері професійної діяльності. Встановлено, що цілі ОП враховують регіональні особливості, а саме регіональні потреби та аграрну специфіку Слобожанщини та Сумської регіону, їх туристичний потенціал. Під час формування ОП вивчався досвід іноземних і вітчизняних ЗВО, а саме Університету прикладних наук Вайєнштефан (Німеччина), Варшавського університету природничих наук (Польща), Хенанського інституту науки та технологій (КНР), Національного університету харчових технологій (НУХТ), Харківського державного університету харчування та торгівлі (ХДУХТ), зокрема щодо освітніх компонентів ОП, забезпечення їх змісту відповідно до ПРН. Практична підготовка, виконання курсових робіт, науково-дослідної роботи студентами також містить регіональний контекст, оскільки бази практики та підприємства, за матеріалами яких виконуються роботи, розташовані переважно у Сумській області. Водночас встановлено, що визначені в ОП програмні результати навчання досить опосередковано відображають особливості регіонального контексту розвитку економіки та не доповнено додатковими компонентами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент розроблення ОП «Харчові технології» у 2016 році Стандарт вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» за першим (бакалаврським) рівнем був відсутнім. ПРН для ОП, розробленої і затвердженої у 2016 році, відповідали вимогам Національної рамки кваліфікацій. Після затвердження у 2018 р. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» ОП була переглянута, проте не усі програмні результати навчання, вказані у Стандарті, були передбачені, зокрема не відображено зміст останніх 4-ох ПРН. Тому в Університеті було затверджено оновлену відповідно до Стандарту освітню програму 2019 року (зі змінами). Варто також відзначити, що у цій освітній програмі не визначено додаткові ПРН, які відображали б регіональну та інституційну унікальність («фокус») ОП. Аналіз змісту та складових компонентів ОП, проведені зустрічі із здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками та роботодавцями свідчать про те, що освітній процес за ОП «Харчові технології» загалом забезпечує досягнення ПРН у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та вимог Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивними практиками є орієнтація на потреби сучасного ринку праці, потужна співпраця з роботодавцями, зокрема щодо організації дуального навчання, досить узгоджена політика ЗВО у площині концептуальних документів, що визначають фундаментальні засади його діяльності та ОП «Харчові технології», залучення різних груп стейкхолдерів до реалізації ОП, орієнтованість на кращі міжнародні та вітчизняні практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Експертна група рекомендує в ОП «Харчові технології» поряд із обов'язковими ПРН, загальними та спеціальними компетентностями, визначеними Стандартом, додати ті, що забезпечать унікальність програми. Пропонується також посилити вивчення досвіду реалізації вітчизняних та зарубіжних освітніх програм, їх критичний аналіз та впровадження передових практик під час перегляду освітньої програми. Експертна група рекомендує результати обговорення (зустрічей) зі стейкхолдерами щодо шляхів і форм удосконалення ОП фіксувати документально.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітньо-професійна програма «Харчові технології» загалом відповідає Критерію з визначеними недоліками, рекомендації щодо усунення яких надано вище.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Харчові технології» складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам діючого Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти 181 «Харчові технології». Зміст ОП відповідає вимогам, що ставляться до неї у відповідному Стандарті. Проаналізована ОП відповідає вимогам законодавчо-нормативного забезпечення щодо навчального навантаження здобувачів для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Харчові технології» має чітку структуру, відповідає вимогам Положення про організацію освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf). Освітні компоненти згруповані за блоками: дисципліни загальної підготовки, дисципліни професійної підготовки та дисципліни вільного вибору студента. У сукупності обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується матрицями відповідності. Експертна група зазначає, що досягнення ПРН, що корелюють із загальними компетентностями, забезпечується вивченням дисциплін гуманітарного спрямування («Історія України та української культури», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова», «Філософія», «Політологія»). Для забезпечення культури академічної доброчесності в освітню програму 2019 року введено дисципліну «Університетська освіта».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Харчові технології» відповідає предметній області навчання, визначеній у відповідному Стандарті вищої освіти. Експертною групою встановлено, що обов'язкові компоненти ОП переважно відповідають об'єктам вивчення (більше 50% обсягу ОП направлено на забезпечення загальних і спеціальних компетентностей, визначених відповідним Стандартом), оскільки навчальні дисципліни забезпечують формування у здобувачів освіти основних компетентностей, потрібних для професійної діяльності у сфері виробництва та управління якістю і безпечністю харчових продуктів, досягнення економічних і соціальних результатів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Положення-про-вибіркові-дисципліни.pdf>). На даний час у ЗВО реалізується модель вибору дисциплін за блоками. Необхідно відзначити, що в ОП 2019 року представлено 2 види блоків: загальні (з 13 пар дисциплін) та комплексні (3 блоки по 5 дисциплін). Вищенаведені факти свідчать про можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вибіркова компонента ОП 2019 року складається з 61 кредити ЄКТС, що становить 25,4% і відповідає нормативним документам. Під час онлайн зустрічі з фокус-групою здобувачів ВО експертна група отримала підтвердження щодо можливості та порядку вибору дисциплін, що наразі реалізується у формі заяв, водночас здійснюється перехід до електронної системи збору інформації через особисті кабінети на сайті ЗВО. Інформування здобувачів про зміст дисциплін, що виносяться на вибір, здійснюється на основі видачі старостам груп дисків із відповідною інформацією, а також кураторами академічних груп. Встановлено також наявність фактів збору та врахування пропозицій здобувачів і представників студентського самоврядування при визначенні співвідношення обсягів і навантаження окремих компонентів ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Загальні процедури щодо проходження здобувачами вищої освіти практичної підготовки зафіксовані у Положенні про організацію освітнього процесу у СНАУ (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf), Положенні про організацію виробничої практики студентів СНАУ (<https://snau.edu.ua/praktichna-pidgotovka-studentiv/>) Навчальним планом передбачено 17 кредитів практичної підготовки, зокрема, навчальна (3 кредити), виробнича (12 кредитів), переддипломна (2 кредити) практики, направлені на формування спеціальних (фахових) компетентностей. Варто зауважити, що, на думку представників експертної групи, обсяг переддипломної практики 2 кредити є недостатнім для досягнення необхідних результатів навчання. Проаналізовано, що практична підготовка здобувачів проводиться під керівництвом представників ЗВО та роботодавців. Основними документами для проходження здобувачами практики є відповідні договори, що попередньо укладаються з організаціями, і навчальні плани та програми проходження практики. Зміст і технологія проходження переддипломної практики визначається програмою практики Кафедри, відповідальні за організацію практики, сприяють оволодінню студентами сучасними засобами, методами, формами організації виробничих процесів, робітничими професіями під час виробничої практики на підприємствах; здобуттю «soft and hard skills» здобувачами.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Безпосередньо для формування соціальних (м'яких) навичок у межах ОП передбачені такі освітні компоненти як: “Історія України та української культури”, “Українська мова за професійним спрямуванням”, “Іноземна мова”, “Філософія”, “Політологія”, “Університетська освіта”, усі види практик. Згадані дисципліни сприяють здобуттю загальних компетенцій та подальшому професійному розвитку майбутніх фахівців.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 181 “Харчові технології” відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу навчального плану та освітніх компонентів ОП встановлено, що загалом аудиторне навантаження в середньому складає 42% обсягу дисциплін. Це свідчить про рівномірне та не надмірне навантаження здобувачів вищої освіти. Під час онлайн спілкування зі здобувачами встановлено, що питання обсягу самостійної роботи та її зміст епізодично досліджуються шляхом анкетування студентів із метою врахування їх пропозицій.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Процес навчання за дуальною формою в СНАУ регламентується «Положенням щодо організації та проведення навчання за дуальною системою у Сумському національному аграрному університеті» (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Положення_Дуал_на_освіта.pdf) та на основі 3-стороннього договору між ЗВО, підприємством і здобувачем. Реалізація навчання за дуальною формою передбачена на підставі договорів між СНАУ та відповідними підприємствами, зокрема на момент проведення акредитаційної експертизи такими є ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат», ПрАТ «Миронівський хлібопродукт», ПрАТ «Харківська бісквітна фабрика». На момент проведення онлайн візиту експертної групи програма навчання за дуальною формою знаходилася на стадії розроблення та погодження.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Експертна група відзначає, що ОП у значній мірі забезпечує реалізацію набуття soft skills. Наявність регулярної співпраці з роботодавцями та залучення їх до процесу удосконалення ОП, врахування результатів опитування випускників із метою оновлення ОП, про що свідчить розміщення проекту ОП 2020 р. для громадського обговорення на сайті ЗВО (https://fht.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/2020_%D0%9E%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%Bo-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%Bo-181-%D0%B1%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%BB%D0%Bo%D1%80_%D0%A5%D0%A2_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82.pdf), ЗВО формує політику стосовно розвитку soft-skills у здобувачів вищої освіти шляхом співпраці з роботодавцями та випускниками через практичну підготовку та проведення наукових досліджень. Організація ґрунтовної практичної підготовки, можливість реалізації навчання за дуальною освітою відповідно до затвердженого в СНАУ Положення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На момент проведення експертизи у ЗВО встановлена наявність моделі вибору дисциплін за блоками, у т.ч. з наявністю загальних і комплексних блоків. Рекомендовано вилучити з ОП блоки комплексних дисциплін і надати можливість вільного вибору дисциплін із широкого їх переліку здобувачам. Забезпечення програмних результатів навчання між освітніми компонентами розподілено нерівномірно, так ПРН 20 забезпечується 6 освітніми компонентами, ПРН 26, 8, 12 – 4, а ПРН 5, 7, 14, 16, 17, 18 – 1 ОК. Це ускладнює процеси планування та проведення оцінювання здобувачів вищої освіти. Рекомендовано переглянути обсяги і змістовне наповнення освітніх компонентів, зменшивши їх кількість і збільшивши їх обсяг для досягнення програмних результатів навчання та забезпечення можливості перезарахування, а також рівномірніше розподілити досягнення запланованих ПРН між освітніми компонентами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Невідповідність критерію, що полягає у наявності загальних і комплексних блоків вибіркового вибору дисциплін, нерівномірному визначенні ПРН, досягнення яких заплановано шляхом вивчення освітніх компонентів. Експертна група відзначає прагнення гарант ОП та НПП підрозділу щодо вдосконалення ОП. Встановлено факт реального та дієвого удосконалення ОП (на сайті ЗВО для громадського обговорення розміщено проект ОП на 2020 р.).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Харчові технології» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Сумського національного аграрного університету (https://snau.edu.ua/vstupna-kompaniya/). Правила прийому не містять обмежень або привілеїв щодо доступу до навчання на даній ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Харчові технології» враховують особливості самої освітньої програми. Правилами прийому передбачено вступ абітурієнтів за результатами Зовнішнього Незалежного Оцінювання на 1 курс денної форми навчання та формування рейтингу за середнім балом ЗНО.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Положенні про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf) визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу. За результатами онлайн зустрічей зі здобувачами та адміністрацією засвідчено факт визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Сумському національному аграрному університеті немає, у той же час процедура знаходиться на стадії розроблення. Наразі вони регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Харчові технології» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, не містять обмежень або привілеїв щодо вступу на навчання за даною ОП, є доступними для загального інформування на сайті СНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендовано інтенсифікувати розроблення та затвердження порядку визнання результатів навчання в неформальній освіті та впроваджувати дану практику в ЗВО, зокрема на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За критерієм 3 встановлена загалом відповідність, проте програма містить деякі недоліки, що є несуттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На основі проведеного онлайн інтерв'ювання представників фокус-груп здобувачів (студенти 1, 2, 3, 4 курсів денної форми навчання), студентського самоврядування встановлено, що під час навчання та викладання за ОП використовуються форми та методи навчання, засновані на принципах студентоцентрованого підходу та академічної свободи (проявляються у формі належної уваги до потреб здобувачів вищої освіти, партнерських відносинах НПП зі студентами, приділення належної уваги для визначення індивідуальних освітніх траєкторій, диверсифікації підходів) і передбачені Положенням про організацію освітнього процесу у СНАУ, яким у т.ч. регламентовано дистанційне навчання (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf). У ході спілкування з представниками фокус-групи здобувачів встановлено, що основними формами, які використовуються, є навчальні заняття (лекційні, практичні, лабораторні), виконання індивідуальних завдань, курсових робіт, навчальна, виробнича практика, контрольні заходи, самостійна робота; ситуаційні вправи, виїзні заняття на діючі підприємства. Також встановлено, що студенти активно залучаються до науково-дослідної роботи (принцип “навчання через дослідження”), де можуть вільно обирати тематику, напрямки та методи: проводять наукові дослідження, в тому числі беруть участь у наукових семінарах, конференціях, олімпіадах і конкурсах різного рівня, підготовці доповідей, наукових робіт і статей. При реалізації навчання використовується також платформа для дистанційного навчання (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/>), використання якої передбачено індивідуальним графіком згідно Положення. На сайті дистанційного навчання дисципліни наповнені електронними версіями підручників, завдань для самостійної роботи, тестами та іншим методичним забезпеченням.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ході проведення онлайн експертизи (зокрема, у ході спілкування зі здобувачами освіти) встановлено, що усім учасникам надається необхідна, доступна, повна та своєчасна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів (переважно на першому занятті або з використанням електронних ресурсів (інформацією про дисципліни через Google-disk, систему Moodle). На профільних кафедрах можна ознайомитися з роздрукованими (паперовими) варіантами методичного забезпечення. У ході онлайн зустрічей зі студентами ними було підтверджено достатньо високий рівень поінформованості щодо цілей, змісту та програмних результатів навчальних дисциплін, наявність доступу та практичне використання даних компонентів, зручності їх застосування.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ході проведення експертизи встановлено, що під час реалізації ОП забезпечується поєднання навчання і дослідження. Це підтверджується участю здобувачів вищої освіти у конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах, конференціях. Здобувачі вищої освіти за даною ОП мають змогу проводити дослідження в добре оснащених лабораторіях профільних кафедр, зокрема кафедри технології харчування. Аналіз тематики та змісту курсових робіт, виконаних студентами даної ОП, дозволяє констатувати їх пошуковий характер, наявність наукової новизни та практичних результатів проведених досліджень. Результати проведених зустрічей із представниками фокус-груп здобувачів, НПП, адміністративним персоналом підтверджують активне залучення студентів до наукової діяльності. Кращі науково-дослідні роботи відбираються до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за спеціальністю «Харчові технології», одна з трьох, поданих на Конкурс 2020 році, відзначена дипломом III ступеня. НПП, що викладають профільні дисципліни, разом зі здобувачами беруть участь у виконанні НДР за темами: «Наукове обґрунтування і розробка технологій та кулінарної продукції з використанням інноваційних видів сировини», «Інноваційні технологічні рішення у виробництві харчової продукції», «Використання вторинних матеріальних ресурсів», «Використання антиоксидантів натурального походження в м'ясомістких системах з пролонгованим терміном зберігання», «Розробка технології органічних сушених овочевих і плодово-ягідних напівфабрикатів та енергоефективної установки з використанням сонячних панелей».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Результати проведення акредитаційної експертизи дають змогу свідчити, що НПП, які забезпечують викладання на ОП, беруть активну участь у науковій роботі, круглих столах, конференціях і інших профільних наукових заходах, зокрема щодо новітніх досягнень науки і техніки; розробленні нових і вдосконаленні існуючих харчових технологій і продуктів, впровадженні ресурсозберігаючих технологій, забезпеченні ефективного функціонування систем управління тощо. Наукові відомості та одержаний НПП досвід використовується для впровадження в навчальний процес. Згідно з умовами трудового контракту СНАУ з викладачами, НПП мають щороку оновлювати зміст навчальних дисциплін Методичне забезпечення та зміст дисциплін, включаючи розміщене на сайті дистанційного

навчання, оновлюється кожного семестру, такі зміни регулярно рецензуються представниками роботодавців, доповнюються за рахунок їх рекомендацій і затверджуються рішеннями кафедри. У той же час, чітких вимог до перегляду і оновлення методичного забезпечення дисциплін, що викладаються, на інституційному рівні не встановлено. Кожен викладач самостійно визначає необхідність оновлення змісту та забезпечення дисциплін на основі індивідуального бачення ситуації.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до Стратегії розвитку СНАУ на період 2015-2020 рр. (<http://docs.snau.edu.ua/documents/normatyvni-documenty/strategiya2015-2020.pdf>) визначено, що одним із пріоритетних напрямків розвитку є інтеграція в міжнародний освітній і науковий простір, широкий розвиток міжнародних зв'язків і високої академічної мобільності для підвищення конкурентоспроможності університету та якості освіти і виховання в ньому. Так, з метою інтернаціоналізації діяльності ЗВО ним підписано договори про співробітництво між СНАУ із міжнародними партнерами (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-partneri/>) НПП мають змогу удосконалюють свій професіоналізм шляхом участі в міжнародних проектах (Erasmus+, проект за фінансування ЄБРР), заходах із закордонними спеціалістами (представники Польщі, Німеччини, Китаю). Важливе місце має також міжнародна мобільність студентів, зокрема шляхом участі в міжнародних проектах, конференціях і семінарах, зокрема в Болгарії, Німеччині, КНР.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Чітко налагоджені опитування здобувачів щодо якості викладання навчальних дисциплін, високий рівень поінформованості здобувачів щодо аспектів навчання та викладання за ОП, постійне залучення студентів до науково-дослідної роботи, забезпечення їх зацікавленості до участі в конференціях, публікації результатів досліджень у формі тез і статей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Неврегульованість процесу навчання здобувачів за індивідуальним графіком на дистанційній формі, відсутність чітко врегульованого механізму перегляду і оновлення методичного забезпечення дисциплін на інституційному рівні, потребує інтенсифікації реалізації міжнародної академічної мобільності здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом відповідає критерію, проте, беручи до уваги високий академічний потенціал НПП і ЗВО, вказані незначні недоліки можуть бути доопрацьовані в короткий термін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У відомостях самооцінювання інформацію подано у достатньому обсязі, коректно та по суті. Форми контрольних заходів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE

%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%83.pdf). Також у вкладці «Організація освітнього процесу» оприлюднено графік навчального процесу на 2019-2020 навчальний рік із зазначенням періоду теоретичного навчання та семестрового контролю для денної і заочної форм; зведені графіки за семестрами поточного року навчальної роботи студентів із зазначенням термінів проведення атестації та захисту курсових робіт, проміжних атестацій, модульних заходів та залікових тижнів (<https://snau.edu.ua/organizaciya-osvitnogo-procesu/>). Проте розміщені на сайті СНАУ графіки навчального процесу не підписані і не затверджені. Також оприлюднено критерії оцінювання знань, процедура складання та перескладання іспитів та диференційних заліків, етапи обговорення результатів семестрового контролю. Критерії оцінювання здобувачів зрозумілі і чіткі. Вони розподілені за окремими змістовими модулями та формами підсумкового контролю і містяться в робочих програмах дисциплін, які є у вільному доступі на сайті СНАУ <https://fht.snau.edu.ua/metodichna-robota/osvitnij-riven-bakalavr/specialnist-131-xarchovi-tehnologi%D1%97/robochiprogrami/>. Розроблення силабусів у ЗВО планується найближчим часом відповідно до оновленої (2019 року) і розробленого проекту ОП «Харчові технології» 2020 року, про що було повідомлено ЕГ під час онлайн зустрічей з гарантом програми та адміністративним персоналом, зокрема керівником відділу якості освіти, ліцензування та акредитації у СНАУ. Спілкування в онлайн режимі із здобувачами та НПП з'ясовано, що інформація про критерії оцінювання та форми контрольних заходів окремих освітніх компонент доводиться до відома здобувачів вищої освіти на першому занятті та через Портал автоматизованої системи керування навчальним процесом СНАУ шляхом розповсюдження дисків з необхідною інформацією або розміщення її на Google drive.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз експертною групою відомостей про самооцінювання освітньої програми «Харчові технології» - 2016 року (наданої гарантом на запит ЕГ), 2017 - 2019 років і 2019 року (зі змінами), розміщених на веб-сайті ЗВО, свідчить про те, що форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня за цими програмами є різною. Відповідно до ОП 2016 року здобувачі у підсумку здаватимуть єдиний державний кваліфікаційний іспит. Під час онлайн візиту на зустрічах з гарантом ОП, НПП та здобувачами це було підтверджено. Державна атестація відбувається згідно Положення СНАУ про єдиний державний кваліфікаційний іспит випускників ОС бакалавр і магістр, затвердженого у 2018 році. В освітніх програмах 2017-2018 років зазначено, що атестація здобувачів проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи (проекту) або складання комплексного державного кваліфікаційного іспиту. Під час онлайн зустрічі з керівником, адміністрацією та гарантом СНАУ було одержано інформацію, що єдиною формою державної атестації для здобувачів вищої освіти за ОП від 2017 року і наступних років буде захист кваліфікаційної бакалаврської роботи. Варто зауважити, що Стандарт ВО 181 «Харчові технології» для першого (бакалаврського) рівня був затверджений 18 жовтня 2018 року і передбачає, що атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. В ОП 2019 року (зі змінами) передбачено єдиною формою атестації захист кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У відомостях про самооцінювання описано загальну процедуру складання контрольних заходів, що відображені в Положенні про організацію освітнього процесу (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F_2015_%Do%9E%D1%80%Do%B3%Do%B0%Do%BD%D1%96%Do%B7%Do%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%Do%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%BD%D1%8C%Do%BE%Do%B3%Do%BE-%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%83.pdf). Правила проведення контрольних заходів є доступними і зрозумілими для всіх здобувачів ОП. Екзамен проводить, як правило, один викладач - лектор, хоча можуть бути присутні і викладачі, які проводили інші види занять з цієї дисципліни, курсові проекти та роботи захищаються публічно у присутності комісії, до складу якої входить не менше ніж три викладачі. Для забезпечення об'єктивності екзаменаторів у СНАУ передбачені номери телефону Гарячої лінії та організована адміністрацією ЗВО і студентським самоврядуванням Скринька довіри відповідно до наказу «Про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у СНАУ» http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/o8_nakaz_zapobigannya_zlovjyvan.pdf. Представники студентського самоврядування підтвердили цей факт під час онлайн зустрічі з ЕГ. Процедура перескладання або повторного проходження контрольних заходів також прописана у Положенні про освітній процес. У результатах опитування здобувачів представлені питання щодо об'єктивного та прозорого оцінювання знань. Випадків конфліктних ситуацій за результатами онлайн зустрічей з НПП та студентами не зазначено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО розроблено ряд нормативних документів щодо процедур дотримання академічної доброчесності, усі вони розміщені на сайті СНАУ за посиланням <https://snau.edu.ua/ocinka-yakosti-osviti/>. У перші два тижні навчання представники деканату та відділу з організації виховної роботи зі студентами та психологічної служби знайомлять здобувачів з Кодексом академічної доброчесності (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf), про що було підтверджено під час онлайн зустрічі зі здобувачами та з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами. Основним технологічним рішенням щодо дотримання процедури академічної доброчесності є перевірка студентських наукових робіт (тез, статей) на плагіат відповідно до затвердженого Положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату» (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_plagiat.pdf). Порядок і процедура перевірки є чіткими і зрозумілими. Перевірку передбачено здійснювати з використанням інтернет-ресурсу Strikeplagiarism.com. Студенти та викладачі підтверджують дотримання цієї процедури під час перевірки результатів науково-дослідних робіт і наукових публікацій, проте фактичної перевірки бакалаврських робіт не проводиться, оскільки освітньою програмою 2016 року передбачено єдиний державний кваліфікаційний іспит. Результати опитування здобувачів щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності не представлені.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Документи, що регламентують форми контрольних заходів та атестації, процедури проведення контрольних заходів та забезпечення академічної доброчесності під час реалізації ОП «Харчові технології» є доступні для здобувачів та академічної спільноти. Процедура дотримання академічної доброчесності є чіткою та дотримується всіма учасниками освітнього процесу шляхом перевірки наукових робіт на унікальність. У результатах опитування здобувачів передбачені питання щодо об'єктивного та прозорого оцінювання знань.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Доцільно переглянути підходи до єдиної форми атестації здобувачів, забезпечивши сучасні методики перевірки бакалаврських робіт на академічну доброчесність. Було б корисним проводити опитування здобувачів та викладачів щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Варто розробити процедуру приймання екзамену з освітніх компонент у присутності не менше двох викладачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом відповідає критерію 5. Виявлені експертною комісією слабкі сторони можуть бути усунуті у короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу інформації, наданою ЗВО у відомостях про самооцінювання та додаткової інформації, отриманою під час зустрічі із фокус-групою НПП, які забезпечують реалізацію ОП, додаткових відомостей, а саме документів про освіту, науковий ступінь/вчене звання, наукових і навчально-методичних праць, документів стосовно підвищення кваліфікації (в тому числі й у формі стажування в межах України та за кордоном, шляхом інформальної освіти (самоосвіти), експертна група констатує, що академічна кваліфікація НПП відповідає дисциплінам, що вони викладають. Наукові праці у переважній більшості корелюють із змістом навчальних дисциплін. Науково-педагогічні працівники є авторами (співавторами) навчально-методичних праць. Також необхідно зазначити, що деякі науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни фахової підготовки,

мають професійну кваліфікацію. Під час спілкування із НПП упродовж проведення консультаційної експертизи також встановлено, що оновлення навчальних програм дисциплін, що викладаються НПП, здійснюється щорічно. У той же час, встановлення повної відповідності освітніх компонентів заявленим в ОП і відомостях самооцінювання ПРН не є можливим у результаті некоректно представлених даних.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору кадрів здійснюється згідно із Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (https://snaeu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%9D%D0%9F%D0%9F_%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3_24.09.18_%D0%B7%D1%96-%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D0%B2%D1%96%D0%B4-29.08.19.pdf). Кандидати на посади НПП надають комплект формалізованих документів (список наукових та навчально-методичних праць, документів щодо підвищення кваліфікації/стажування тощо). Оголошення щодо конкурсу на заміщення вакантних посад публікуються у друкованому виданні та дублюються на сайті ЗВО (<https://snaeu.edu.ua/konkurs-na-posadi-npp/>). Під час онлайн зустрічей (інтерв'ювання) із адміністративним персоналом, сервісними службами та науково-педагогічними працівниками, які викладають на ОП, з'ясовано, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів переважно за рахунок їх відповідності академічній кваліфікації за освітніми компонентами (дисциплінами). Практикується проведення пробних занять.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час онлайн спілкування з роботодавцями встановлено їх реальну участь у створенні та перегляді ОП, участі у керівництві практичною підготовкою здобувачів. Експертній групі були надані відповідні угоди про співпрацю з роботодавцями та договори щодо організації практик. Водночас, фактів залучення роботодавців до освітнього процесу, зокрема проведення лекційних і практичних занять не встановлено, хоча й проводилося декілька гостьових лекцій. Згідно з одержаними в ході проведення експертизи зустрічей з'ясовано, що повніше залучення роботодавців до викладання дещо стримується практикою працевлаштування НПП на повне штатне навантаження. У ході спілкування зі здобувачами та НПП з'ясовано, що роботодавці долучаються до розгляду навчальних програм, а також наявні випадки замовлення роботодавцями тематики науково-дослідних робіт для здобувачів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять за даною ОП не встановлено. У той же час, проведено відкриті гостьові лекції на теми: «Удосконалення професійних навичок в галузі м'ясопереробки України» (міжнародним експертом Liang Chou Hsia), «Інноваційний інжиніринг та автоматизація технологічних процесів переробки м'яса» та «Сучасні технології у переробці м'яса птиці» (проф. Dariusz M. Stasiak), «Інноваційні технології з сертифікації і якості продукції» (заступником директора з сертифікації та якості ПАТ «Сумський завод продтоварів» Кондрашиною Л.А.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

СНАУ створює досить сприятливі умови для професійного розвитку викладацького складу, основні засади сформульовано в Концепції освітньої діяльності СНАУ (<https://drive.google.com/file/d/1MBOopEuPCM2M2oCWCsaoG3wkWrWRGcas/view>). Зокрема, ЗВО дає змогу своїм працівникам підвищувати рівень володіння іноземною мовою, можливість стажування в організаціях-партнерах, наукових установах в Україні та закордоном, проводити фахові дослідження та публікувати їх у міжнародних журналах, зокрема забезпечує часткову оплату вартості публікацій, брати участь у конференціях різного рівня, а також виставках, форумах, тощо, надає підтримку в реалізації науково-дослідних проєктів, забезпечує нематеріальне (нагороджує відомчими нагородами й організує подання до нагородження державними відзнаками) та матеріальне заохочення кращих співробітників тощо. Підвищення кваліфікації викладачів СНАУ здійснюється відповідно до Положення про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників (http://docs.snaeu.edu.ua/documents/education/n_docs/2.pdf). Питаннями підвищення академічної кваліфікації, у тому числі педагогічної майстерності з використанням інформаційних технологій, займається навчально-методичний відділ. Також встановлено, що участь у професійному розвитку НПП приймають працівники служби психологічної підтримки, які періодично проводять психолого-педагогічні семінари тренінги тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ході аналізу наявної нормативної бази, зустрічі з НПП, представниками адміністративних і допоміжних підрозділів, що проводились при здійсненні експертизи, підтверджено та доповнено матеріали, що містяться у відомостях про самооцінювання. Розвиток викладацької майстерності регламентується Положеннями про організацію освітнього процесу в СНАУ (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf), про планування та облік навантаження НПП (http://docs.snau.edu.ua/documents/normativni-documenty/polojennya_pro_planyvannya.pdf), Колективним договором (<https://snau.edu.ua/kolektivnij-dogovor/>) й реалізується через систему морального заохочення (нагородження відомчими відзнаками й організація подання до нагородження державними відзнаками) та матеріального стимулювання (премії, доплати). Для відзначення кращих НПП в ЗВО проводяться конкурси педагогічної майстерності, ведеться рейтинг викладачів (<http://docs.snau.edu.ua/documents/education/rating/XT.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Чітко регламентована та налагоджена прозора процедура конкурсного відбору компетентних НПП. СНАУ сприяє співробітництву НПП із роботодавцями та міжнародними організаціями, забезпечує дієву підтримку працівників щодо підвищення компетентностей, зокрема знання іноземних мов, реалізації науково-дослідної роботи та публікації її результатів у міжнародних журналах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У зв'язку із прийняттям Постанови КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800 "Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників", потребує оновлення наявна нормативна база ЗВО з питань професійного розвитку викладачів (підвищення кваліфікації). Необхідно також посилити залучення роботодавців до участі в організації освітнього процесу та документально оформлювати їх пропозиції.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

На основі зібраних і проаналізованих фактів та доказів, у тому числі й при здійсненні консультативної експертизи, експертна група констатує, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 із недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У СНАУ є достатня кількість навчальних площ і аудиторій для підготовки бакалаврів зі спеціальності 181 «Харчові технології». При цьому матеріально-технічне забезпечення знаходиться на гарно забезпеченому рівні. Адміністрацією СНАУ поступово оновлюються і поповнюються технічні засоби для забезпечення активних методів навчання, необхідні матеріали й обладнання для навчальних лабораторій. Експертною групою під час проведення онлайн експертизи з'ясовано, що підтримка здобувачів вищої освіти в Університеті забезпечується розвинутою інфраструктурою, що включає гуртожитки, медичний пункт, спортивні майданчики, пункти громадського харчування тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі і здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Доступ до відповідних ресурсів надається на основі платформи Moodle. Доступ до інформаційних ресурсів, які знаходяться в мережі інтернет, можна отримати з комп'ютерів, розташованих у комп'ютерних класах. Крім того, СНАУ входить в перелік закладів вищої освіти, яким було надано підключення до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science за кошти держбюджету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Експертна група встановила, що освітнє середовище СНАУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Для виявлення і врахування цих потреб та інтересів ЗВО проводить консультації зі студентським самоврядуванням, представники якого входять до складу групи зі змісту і якості освіти. Крім того, у СНАУ здійснюють періодичні анкетування, системні зустрічі кураторів зі здобувачами освіти. У разі виникнення проблемних ситуацій у їх вирішенні студентам допомагають як студентське самоврядування, так і адміністрація та НПП СНАУ, зокрема куратори. За результатами онлайн зустрічей із фокус-групами студентів і представників студентського самоврядування можна зробити висновок, що у СНАУ створено доброзичливу атмосферу співробітництва та підтримки між адміністрацією, НПП і здобувачами вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами зустрічей зі студентами та представниками студентського самоврядування університету та факультету експертною групою було встановлено, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти в СНАУ знаходяться на достатньому рівні. Зокрема, студентами було підкреслено високу якість роботи деканату. Питання про потреби та інтереси здобувачів вищої освіти включено до анкетування, що проводиться щорічно. Вивчення запитів студентства стосовно питань якості освітнього середовища реалізується через студентське самоврядування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

СНАУ вживає достатньо заходів щодо забезпечення умов для здобуття освіти тими здобувачами, які мають особливі освітні потреби. В університеті є 2 штатних психолога. Зокрема, під час онлайн зустрічі з представниками студентського самоврядування вони підтвердили позитивне враження щодо допомоги в соціалізації студентів з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій підтверджені під час онлайн зустрічей зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування. В Університеті встановлено Скриньку довіри. Експертна група підтверджує, що конфліктних ситуацій, зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми «Харкові технології» поступово оновлюється. У навчальному процесі достатньо широко використовуються сучасні інформаційні технології навчання, зокрема

програмно-методичні комплекси на базі платформи Moodle.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У ході проведення онлайн експертизи слабких сторін за даним критерієм не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час експертизи було з'ясовано, що матеріально-технічна база знаходиться на високому рівні. ЗВО забезпечує усі необхідні умови для навчання і проживання здобувачів вищої освіти. Також в СНАУ наявні умови для навчання і проживання здобувачів з особливими потребами. В Університеті працює психологічна підтримка для студентів (2 психологи).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У закладі вищої освіти послідовно дотримуються визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що встановлені Положенням про освітні програми у СНАУ (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3-1.pdf>). Відповідно до нього ОП оновлюють щорічно. Факт перегляду й оновлення ОП був встановлений під час аналізу відомостей про самооцінювання, на основі спілкування з представниками фокус-груп НПП, здобувачів, студентського самоврядування, роботодавців, адміністративного персоналу. ОП вже істотним чином переглядалася та уточнювалася після прийняття відповідного Стандарту вищої освіти (у 2019 р.), зокрема щодо приведення у відповідність, вдосконалення структури й послідовності освітніх компонентів. Також значні зміни внесено у проект ОП 2020 р., що розміщений для громадського обговорення (https://fht.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/2020_%D0%9E%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-181-%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%80_%D0%A5%D0%A2_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82.pdf) із доопрацюваннями, рекомендаціями стейкхолдерів (зокрема, роботодавців, здобувачів).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування активно залучаються до процесу періодичного перегляду ОП. Опитування представників фокус-груп студентів і представників студентського самоврядування засвідчило це. Зокрема, здобувачі освіти беруть участь в анкетуваннях щодо побажань стосовно вдосконалення ОП. Представники студентського самоврядування забезпечують дотримання прав та інтересів здобувачів вищої освіти при розробці змісту ОП, висловлюючи пропозиції щодо організації навчального процесу та поліпшення його якості, у т.ч. забезпечуючи право на вільний вибір дисциплін варіативної складової, збільшення кількості практичних і лабораторних занять і покращення матеріально-технічних умов навчання. У той же час, реального перегляду діючих ОПП та навчальних планів не виявлено. Представники студентського самоврядування також є членами Вченої ради СНАУ, що затверджує зміст ОП, і Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У результаті онлайн спілкування з представниками фокус-групи роботодавців (директором із управління персоналом ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» Кондраковою Г., керівником регіональної служби по роботі з персоналом ТОВ «Вінницька птахофабрика» ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» Логвіненко Ю.) встановлено, що вони активно залучаються до процесу періодичного перегляду ОП, організації та впровадження процесу дуальної освіти в СНАУ, забезпечення участі на «Днях розвитку кар'єри», організації екскурсій і проведення зустрічей зі здобувачами на виробничій базі. Водночас протоколів і документів щодо участі роботодавців у процесі розроблення та оновлення ОП не представлено. На основі аналізу наданих документів встановлено, що реалізується практика рецензування ОП стейкхолдерами (директором із управління персоналом ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» Кондраковою Г.В., головним технологом ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» Панасюк О.Б., завідувачкою виробництва кафе-піцерії «Портофіно» Гончаровою Л.М.). Встановлено також, що здобувачі вищої освіти за даною ОП мають можливість спілкуватися з роботодавцями на зустрічах, що регулярно проводяться.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Процедура збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП на інституційному (університетському) рівні, як окрема процедура забезпечення якості в Університеті, не налагоджена. У ході спілкування із представниками фокус-групи випускників встановлено, що наявна практика анкетування випускників, у т.ч. щодо збору та аналізу інформації про їх кар'єрний шлях, на Днях випускника СНАУ. Також під час онлайн спілкування встановлено, що зв'язок із випускниками здійснюється через деканат та особисті контакти викладачів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості у СНАУ засноване на Політиці СНАУ у сфері забезпечення якості освіти (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polityka_yakosti_osvity.pdf), Положенні про забезпечення якості вищої освіти СНАУ (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_yakist_osvity.pdf). Документом передбачено створення належних умов навчання і постійне їх удосконалення, розуміння потреб і очікувань зацікавлених сторін, зокрема здобувачів, роботодавців, академічної спільноти, задоволення їх вимог, зокрема з позицій регіональних потреб. Відповідно до інформації, представленої у відомостях про самооцінювання ОП зазначено, що в процесі реалізації ОП були виявлені певні недоліки, пов'язані зі станом приміщень лабораторій, що були вирішені шляхом їхнього ремонту; розробкою завдань на виконання курсових та кваліфікаційної робіт, що були вирішені за рахунок перегляду змісту завдань на курсові роботи. У той же час, діяльність щодо залучення провідних фахівців галузі у навчальний процес ведеться. У ході проведення зустрічей встановлено, що для забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності було запровадження перевірки робіт на плагіат. При спілкуванні з випускниками встановлено, що удосконалення за рахунок міжнародного та більш сучасного досвіду потребує навчально-методичне забезпечення, зворотнє реагування та робота над удосконаленням якого ведеться представниками СНАУ.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП 7797 “Харчові технології” бакалаврського рівня підготовки проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ході роботи експертної групи в СНАУ виявлено, що у ЗВО сформована культура якості, безперервна робота над якою ведеться в т.ч. за рахунок проведення регулярних анкетувань і опитувань стейкхолдерів щодо її подальшого розвитку, підвищення якості викладання освітніх компонентів ОП; формування рейтингу науково-педагогічних працівників; проведення відкритих занять; стимулювання підвищення кваліфікації НПП. Зустрічі з представниками усіх фокус-груп засвідчили їх розуміння важливості забезпечення якості освіти, представники підрозділів розуміють значення результатів своєї роботи у забезпеченні якості навчання в підсумковому результаті, у тому числі за ОП, що акредитується

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У СНАУ сформовано належну нормативну базу для внутрішнього забезпечення високого рівня якості навчання, у тому числі за ОП “Харчові технології”, проводиться регулярний збір і аналіз інформації про складові забезпечення якості. Забезпечення роботи спеціального підрозділу СНАУ, відповідального за забезпечення якості вищої освіти – Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ Організація роботи Ради із забезпечення якості ОП, включення до їх складу представників студентського самоврядування. Регулярні опитування здобувачів щодо якості викладання навчальних дисциплін ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність механізму збору та аналізу інформації про кар’єрний шлях випускників, налагодженого та реального перегляду та удосконалення ОП на основі внесених рекомендацій здобувачів і роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У СНАУ наявна структурована система забезпечення якості освіти, розроблено та впроваджено комплекс внутрішньої документації у даній сфері. Передбачені процедури впроваджуються в освітній процес. Здобувачі вищої освіти залучені до процесів оцінювання різних аспектів реалізації навчального процесу, у тому числі через представників студентського самоврядування. В Університеті налагоджено повноцінно функціонуючий зв'язок із роботодавцями. Більш продуктивний рівень функціонування системи внутрішнього забезпечення якості в ЗВО може бути досягнутий за умови ширшого інформування та залучення усіх зацікавлених сторін до даного процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У СНАУ наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов’язків усіх учасників освітнього процесу. Їх прозорість та доступність, обізнаність з ними учасників освітнього процесу за ОП забезпечується розміщенням на офіційному сайті закладу відповідних документів, а саме Статуту Сумського національного аграрного університету, Положення про організацію освітнього процесу, Кодексу академічної етики.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЗВО вчасно оприлюднює проекти ОП на своєму сайті, зокрема й проект програми 2020 р. для попереднього громадського обговорення вже розміщено за посиланням https://fht.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/2020_%D0%9E%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%Bo-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%Bo-181-%D0%B1%D0%Bo%D0%BA%D0%BB%D0%Bo%D1%80_%D0%A5%D0%A2_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82.pdf. За посиланням <https://fht.snau.edu.ua/metodichna-robota/osvitnij-riven-bakalavr/specialnist-131-xarchovi-tehnologi%20%D1%97/osvitni-programi/faxovi-ekspertizi/> також розміщено контактні відомості щодо надання зауважень і пропозицій (позицій і потреб) всіх стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група встановила, що освітню програму, включаючи її цілі, очікувані результати навчання та перелік компонентів, розміщено на веб-сайті Університету за посиланням <https://snaeu.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/osvitni-programi/osvitni-programi-fakultetu-xarchovix-tekhnologij/>, в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) і суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Основні документи щодо освітньої програми та діяльності СНАУ присутні на сайті закладу та мають публічний доступ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вимоги щодо прозорості і публічності діяльності СНАУ виконано. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатнім для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за даною ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	Е
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	А
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток _ОП_Харчові_технології_2016. pdf	rpAaXwHVtYxuJwXUncAKlGVlv9omNCOk//XSoRu MR5k=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Антюшко Дмитро Петрович

Члени експертної групи

Паляниця Любов Ярославівна

Ліхута Олександр Олегович